

DECIZIE

21 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței
Judecători

Valeriu Doagă
Sveatoslav Moldovan, Iuliana Oprea

examinând recursul declarat de avocatul Alexei Croitor în interesele lui Drăniceru Iurie, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Drăniceru Iurie împotriva Ministerului Justiției al RM, intervenient accesoriu Procuratura Generală a RM, privind constatarea tragerii ilegale la răspundere penală și repararea prejudiciului moral, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2016, prin care s-a restituit cererea de apel,

CONSTATĂ:

La 13.01.2016, Drăniceru Iurie s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM, intervenient accesoriu Procuratura Generală a RM, privind constatarea tragerii ilegale la răspundere penală și repararea prejudiciului moral.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 29 martie 2016, cererea de chemare în judecată depusă de Drăniceru Iurie împotriva Ministerului Justiției al RM a fost respinsă ca neîntemeiată.

Împotriva hotărârii instanței de fond, la 05 aprilie 2016, avocatul Alexei Croitor în interesele lui Drăniceru Iurie, a depus cerere de apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 29 martie 2016 și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de avocatul Alexei Croitor în interesele lui Drăniceru Iurie, fiindu-i acordat termen apelantului pentru prezentarea cererii de apel motivate până la 14.09.2016, ora 12-00.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2016, a fost restituită cererea de apel depusă de către avocatul Alexei Croitor în interesele lui Drăniceru Iurie.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a aplicat prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, menționând că apelantul, fără motive întemeiate, în termenul stabilit de instanță, nu a lichidat neajunsurile indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 29.06.2016 și nu a prezentat apelul motivat.

Considerând ilegală încheierea instanței de apel, la 21 octombrie 2016, avocatul Alexei Croitor în interesele lui Drăniceru Iurie a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2016 cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

În motivarea recursului, recurentul a indicat că încheierea Curții de Apel din 29.06.2016 a recepționat-o la 06.10.2016, adică după ședința din 14.09.2016.

Mai susține că din cauza deficiențelor de expediere a corespondenței la timp, nu este justificată expedierea încheierii din 29.06.2016 abia la 02.09.2016, motiv din care nu a recepționat-o la timp și nu a avut timp suficient pentru a se conforma indicațiilor instanței de apel.

Indică că totuși la 13.09.2016, a expedit prin e-mail în adresa instanței de apel cererea de apel motivată.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră recursul întemeiat și pasibil de a fi admis din următoarele considerente.

Conform art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Colegiul consideră că încheierea recurată este adoptată în contradicție cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului și cu aprecierea incompletă a probelor și a circumstanțelor referitoare la restituirea cererii de apel – motiv pentru care de către Colegiu este considerată neîntemeiată

Potrivit art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Astfel, Colegiul constată că apelantul, în speță Drăniceru Iurie, la depunerea apelului, nu a prezentat cererea de apel motivată, iar instanța de apel prin încheierea din 29.06.2016, i-a acordat termen pentru înlăturarea acestor neajunsuri, iar ulterior a restituit cererea de apel.

La adoptarea încheierii recurate, instanța de apel a aplicat prevederile art. 369 alin. (1) CPC, adică a restituit cererea de apel, deoarece apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) CPC.

Potrivit art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Prin urmare, dreptul apelantului de a depune cererea de apel motivată, a fost stabilit de către instanța de apel până la 14.09.2016, ora 12-00.

În conformitate cu prevederile art. 10 alin. (1) CPC, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

(2) Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură poate fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

(3) Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Însă, pentru a putea evalua conduita apelantului la momentul soluționării chestiunii restituirii cererii de apel, instanța de apel urma să se asigure că apelantul a cunoscut în termeni utili despre dispozițiile instanței referitoare la înlăturarea neajunsurilor.

Or, din materialele cauzei rezultă cu certitudine că, la 29.06.2016, instanța de apel i-a acordat termen apelantului pentru prezentarea cererii de apel motivate, însă încheierea în cauză a fost expediată reprezentantului apelantului abia la 02.09.2016 prin poștă (f.d. 99) și la 09.09.2016 prin e-mail (f.d. 83).

Mai mult ca atât, din probatoriul administrat la materialele cauzei, rezultă că avocatul Croitor Alexei a expediat prin e-mail la 13.09.2016 cererea de apel motivată în adresa instanței de apel (f.d. 87, 101).

Prin urmare, la momentul soluționării chestiunii restituirii cererii de apel înaintate de apelant, instanța de apel urma să se asigure de conduita apelantului în vederea respectării indicațiilor din încheierea emisă la 29.06.2016.

Astfel, apelantului i-a fost stabilit termen pentru lichidarea neajunsurilor până la 14.09.2016, ora 12-00, însă la acea dată instanța de apel nu a verificat dacă a fost depus apelul motivat, deși la materialele cauzei era anexată dovada expedierii acestuia prin e-mail, ci a restituit apelantului cererea de apel, deoarece nu a înlăturat acele neajunsuri, fără a se expune asupra acestui înscris probator.

În acest context, încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2016 prin care a fost restituit apelul apelantului din motiv că nu a înlăturat în termen neajunsurile indicate, în speță nu a prezentat apelul motivat, Colegiul o consideră neîntemeiată și pasibilă casării.

Astfel, argumentele invocate de avocatul Alexei Croitor în interesele lui Drăniceru Iurie se încadrează în temeiurile de casare a încheierii.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată temeinicia motivelor invocate de către recurent în cererea de recurs.

În același timp, având în vedere prevederile art. 426 alin. (3) CPC, care stabilesc că recursul împotriva încheierii se examinează pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, precum și faptul că apelantul a înaintat în interiorul termenului fixat de instanța de apel cererea de apel motivată, Colegiul consideră oportun de a casa încheierea instanței de apel de restituire a apelului pentru a nu admite încălcarea dreptului la o cale de atac și pentru a evita orice atingere adusă însăși substanței dreptului la un tribunal și de a remite cauza în instanța de apel pentru examinarea cererii de apel în fond.

Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. b) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se admite recursul declarat de avocatul Alexei Croitor în interesele lui Drăniceru Iurie.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2016 prin care a fost restituită cererea de apel lui Drăniceru Iurie și cauza se remite la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de apel declarată împotriva hotărârii Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Drăniceru Iurie împotriva Ministerului Justiției al RM, intervenient accesoriu Procuratura Generală a RM, privind constatarea tragerii ilegale la răspundere penală și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Valeriu Doagă

Judecători

Sveatoslav Moldovan

Iuliana Oprea